Stichting Seniorenraad Winterswijk

Beleidsdocument

- Inleiding
- Missie
- Visie
- Wie zijn wij als organisatie
- Uitgangspunten
- Wat doen wij als adviesorgaan?
    - Taakstelling
    - Thema's:
        - Wonen
        - Zorg & Welzijn
        - Participatie
        - Veiligheid
        - Mobiliteit
        - Communicatie
- Deskundigheid
- Contacten

Inleiding

De snelle groei van het aantal senioren in de samenleving en een toenemende diversiteit van wensen en behoeften maakt het steeds belangrijker dat in het gemeentelijk beleid rekening gehouden wordt met senioren (alle inwoners van 55 jaar en ouder met specifieke aandacht voor 65 +) en hun sociaal/maatschappelijke belangen.

Van het aantal inwoners van Winterswijk behoort momenteel ca. 25 % tot de groep 65-jarigen en ouder. Voor de groep 55-65-jarigen is dat 15%.
Naar verwachting zal het aantal senioren van 65 jaar en ouder tot 2040 landelijke aanzienlijk stijgen. Landelijk was het aantal senioren van 65 jaar en ouder ten opzichte van het aantal 20-64-jarigen in 2024 34,9%. In Winterswijk ligt dit percentage hoger (45,5% in 2024, uit Visie sociaal domein gemeente Winterswijk 2025-2033)

Daar komt nog bij dat de afgelopen jaren er een grote verschuiving is geweest van taken van de centrale overheid naar de gemeenten. Deze verschuivingen hebben behoorlijke consequenties voor de positie van senioren in het sociaal maatschappelijke speelveld.

Oprichting Seniorenraad Winterswijk

De Stichting Seniorenraad Winterswijk is in 2005 opgericht op initiatief van de gezamenlijke ouderenbonden als formeel adviesorgaan aan het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Winterswijk.

Na de invoering van de WMO (2015) en de instelling van de WMO-raad, is besloten om de Seniorenraad niet langer aan te merken als formeel adviesorgaan maar als klankbordgroep voor de wethouder(s).
De gedachte was dat de belangen van ouderen in Winterswijk voldoende behartigd zouden kunnen worden binnen de WMO-raad. Eén lid van de WMO-raad (zonder formele achterban) zou daartoe regelmatig overleg voeren met de Seniorenraad.

Terugblikkend kan geconstateerd worden dat dit model niet heeft gewerkt.
De Seniorenraad heeft daar destijds al voor gewaarschuwd en ook aangegeven dat de scope van de Seniorenraad een veel bredere is dan die van de WMO-raad (nu Adviesraad Sociaal Domein).
De relatie Seniorenraad - Gemeente Winterswijk heeft daardoor in de afgelopen jaren op een lager pitje gestaan. Dit blijkt o.a. uit het beëindigen van het convenant in 2016 en in latere jaren het niet vragen van advies aan de Seniorenraad door de gemeente Winterswijk.

Het tweemaandelijks overleg met de wethouder(s)heeft tot nu toe wel plaatsgevonden en wordt over en weer gewaardeerd. De Seniorenraad vindt echter dat dit overleg aan kwaliteit en belang kan winnen.
De Seniorenraad vindt het positief dat hij in het afgelopen jaar door de gemeente is uitgenodigd om over meerdere onderwerpen mee te denken en zo inbreng te kunnen hebben (nieuwe Visie Sociaal Domein, Cultuur Convenant, Omgevingsvisie).

In het vervolg van dit document zal duidelijk worden dat de Seniorenraad ervan overtuigd is dat belangenbehartiging van ouderen in Winterswijk zeker nodig is en zich daarvoor van harte, samen met anderen, in wil zetten.

Missie

De Stichting Seniorenraad Winterswijk heeft tot taak een bijdrage te leveren aan de belangen van alle senioren in Winterswijk. Het gaat hierbij om de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het gemeentelijk beleid, dat gericht is op het bevorderen van de participatie en het welbevinden van senioren in de samenleving.

Visie

Met een toenemende vergrijzing in de komende jaren wil de Stichting Seniorenraad Winterswijk haar adviesrol vervullen naar het gemeentebestuur, al of niet in overleg met relevante derden.

De Seniorenraad wil dit doen door zijn werkwijze gericht te laten aansluiten op de actualiteit en de politieke agenda. Dit vraagt enerzijds om inzicht in actuele informatie en anderzijds om een actieve rol als adviesorgaan. De Seniorenraad wil daarbij de initiatieven van de gemeente kritisch volgen. Van reactief naar proactief!

Een goede afstemming met het gemeentebestuur, de gemeentelijke politiek, overlegpartners, ouderenorganisaties en andere relevante organisaties.

Wie zijn wij als organisatie

In juni 2024 is de *Wet versterking participatie op decentraal niveau* door het kabinet aangenomen. Met de nieuwe wet zijn de overheden - gemeente, provincie en waterschap - verplicht een participatieverordening in te stellen met heldere kaders voor participatie. Daarin leggen ze vast hoe inwoners betrokken worden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid.

Daarnaast ontleent de Seniorenraad zijn bestaansrecht aan het optreden als vertegenwoordiger van ouderenorganisaties en alle senioren die niet zijn aangesloten.

De leden van de Seniorenraad hebben zitting op persoonlijke titel (onafhankelijk lid) of als een door een ouderenorganisatie gekozen afgevaardigd lid (onafhankelijk lid).
Zij treden op zonder last of ruggespraak. Verantwoording wordt afgelegd binnen de Seniorenraad.

Om dit brede terrein adequaat te kunnen bedienen, kent de Seniorenraad een raad van 7 leden (3 onafhankelijke leden en 4 leden vanuit ouderenorganisaties).
Het dagelijks bestuur bestaat uit 3 leden van deze raad. Dit dagelijks bestuur bewaakt de voortgang van (nieuwe) zaken en bereidt nieuwe zaken voor.

Ter ondersteuning van het onafhankelijk functioneren en actueel geïnformeerd zijn, onderhoudt de Seniorenraad contacten met veel senioren uit Winterswijk en relevante partijen, zoals o.a. ouderenorganisaties, bewonersorganisaties, politieke fracties, gemeentelijke diensten en instellingen die voor senioren van belang kunnen zijn. Bovendien stelt de Seniorenraad zich op de hoogte van landelijke en provinciale ontwikkelingen. De Seniorenraad neemt deze kennis en informatie mee in haar gevraagde- of ongevraagde adviezen.

Taakstelling

Bij de uitoefening van haar taken zal de Seniorenraad zich laten leiden door de volgende uitgangspunten:

- senioren in staat stellen om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen en te functioneren
- het bevorderen van maatschappelijke integratie
- bevordering van gelijkwaardigheid en emancipatie
- de kracht van senioren in onze samenleving in beeld brengen en benutten.

De Seniorenraad onderneemt daartoe de volgende activiteiten:

- het gevraagd en ongevraagd adviseren van de gemeente Winterswijk over beleidsplannen die van belang zijn voor ouderen.
- het gevraagd en ongevraagd adviseren van andere instanties voor zover van belang voor de belangenbehartiging van ouderen in Winterswijk.
- het geven van informatie en voorlichting

Wat doet de Seniorenraad als adviesorgaan?

De Seniorenraad wil een bijdrage leveren aan een senioren-vriendelijk beleid in Winterswijk. Het richt zich hierbij op aandachtsgebieden als nieuw beleid, blinde vlekken in het huidige beleid of beleid waarvan de uitvoering nadere aandacht behoeft.

Bovendien wil de Seniorenraad meer aan de voorzijde van het inspraakproces betrokken worden. Dit vraagt om een grotere alertheid in actuele zaken en bovendien een betrokkenheid en bereidheid vanuit de gemeentelijke organisatie/ het gemeentebestuur.

Om dit te kunnen bereiken zal er regelmatig contact moeten plaatsvinden tussen de gemeente en de Seniorenraad.

Concreet betekent dit:

- De gemeente betrekt de Seniorenraad in een vroeg stadium bij de beleidsvorming en uitvoering. Dat betekent dat de Seniorenraad de gelegenheid krijgt advies uit te brengen voordat de gemeenteraad beslissingen neemt;
- Het advies van de Seniorenraad wordt met de stukken meegestuurd naar de gemeenteraad, zodat het advies van de Seniorenraad kan worden meegewogen in de besluitvorming;
- Leden van de Seniorenraad bezoeken raadsvergaderingen en rapporteren daarover in de eerstvolgende vergadering van de Seniorenraad;
- De Seniorenraad zoekt naar wegen om beter aan te sluiten op discussies in de gemeentelijke raadsvergaderingen en op partijprogramma's van politieke partijen om ook op die wijze nauwer betrokken te worden bij het politieke proces.

Elke vier jaar wordt er opnieuw een convenant gesloten tussen het gemeentebestuur en de Seniorenraad. Hierin worden afspraken gemaakt met betrekking tot de advisering over de verschillende beleidsterreinen. Daarnaast wordt de wijze vastgelegd hoe het gemeentebestuur de financiering regelt voor het goed functioneren van de Seniorenraad.

Thema's

De Seniorenraad heeft de volgende aandachtsgebieden:

- Wonen
- Zorg en Welzijn
- Participatie
- Veiligheid
- Mobiliteit
- Communicatie

Wonen

Wonen omvat het voorhanden zijn van een passende woning en een toegankelijke en veilige leef-/woonomgeving waarin inwoners zo lang mogelijk zelfstandig kunnen wonen.
De gemeente bevordert dit met goed bereikbare winkelcentra en (zorg)voorzieningen.
en verwerkt in bestemmingsplannen.

De Seniorenraad ziet erop toe dat er bij het vaststellen van bestemmingsplannen en plannen voor woonvoorzieningen de levensloopbestendigheid concreet wordt ingevuld, rekening houdend met de in de gemeente Winterswijk heersende behoefte, nu en de komende jaren.

Zorg & Welzijn

Zorg & Welzijn omvat het algemeen welbevinden van de senioren. Denk hierbij aan:

- toegankelijke en goede (para)-medische voorzieningen
- ontspanningsmogelijkheden
- gelegenheid voor ontmoeting

In de wet maatschappelijke ondersteuning zijn de verantwoordelijkheden vastgelegd die het gemeentebestuur heeft met betrekking tot het ontwikkelen van beleid en het uitvoeren van de zorg en het algemeen welzijn van haar inwoners. De gemeente stimuleert betrokkenheid van senioren om mee te (blijven) doen, en biedt ondersteuning daar waar inwoners dat zelf niet (meer) kunnen.

Participatie

De Seniorenraad streeft ernaar om senioren om zo lang mogelijk te kunnen laten deelnemen aan het sociaal/maatschappelijk verkeer. De eigen verantwoordelijkheid van de burger staat hierbij centraal. Iedere burger voelt zich daarbij ook verantwoordelijk voor de medemens uit zijn directe omgeving. Belangrijk hierbij is één toegang tot sociale dienstverlening voor de burger: één gezin, één plan en één regisseur.

Veiligheid

De Seniorenraad bevordert het bewustzijn van veiligheid in de meest brede zin. Hierbij valt te denken aan o.m. verkeersveiligheid, buurtveiligheid, veiligheid in het huis.
Daarnaast zal de veiligheid in de bestaande woon- en leefomgeving de nodige aandacht moeten krijgen.

Mobiliteit

Om te kunnen participeren in onze samenleving is mobiliteit van groot belang.
Alle mogelijke middelen van vervoer dienen voor senioren beschikbaar en bereikbaar te zijn.
De gemeente bevordert de toegankelijkheid van zorgvoorzieningen, winkelcentra, gemeentelijke instellingen en dergelijke. Daarnaast zet de gemeente zich in voor goed openbaar vervoer.
De Seniorenraad zal alle plannen van de gemeente bezien door de bril van de zwakste verkeersdeelnemer, waarbij ook de bereikbaarheid van voorzieningen een belangrijk aandachtspunt is.

Communicatie

De Seniorenraad zet zich in voor een constructief overleg met het gemeentebestuur.
De gemeente schept hiervoor de juist voorwaarden.
De Seniorenraad gaat na welke communicatiemiddelen hij wil inzetten om de communicatie te verbeteren, zowel naar de gemeente, andere gesprekspartners als de eigen achterban.
Daarnaast stelt de Seniorenraad zich tot doel om de senioren voor te lichten met betrekking tot haar activiteiten. Tenslotte zal de Seniorenraad monitoren of de gemaakte afspraken bijstelling behoeven naar aanleiding van ongewenste effecten bij de uitvoering.

Deskundigheid

- De Seniorenraad zorgt ervoor dat zij voldoende deskundigheid in huis heeft en houdt om haar verantwoordelijkheid gestalte te geven.
- Dit wordt geregeld door onder meer:
  - het volgen van seminars/congressen over vraagstukken voor senioren,
  - het organiseren van excursies naar bedrijven/organisaties die een taak vervullen m.b.t. senioren,
  - het bestuderen van beleidsplannen van overheden en andere organisaties,
  - het bestuderen en bespreken van onderzoeksrapporten,
  - een beroep te doen op deskundigheid van derden.

Daarnaast draagt de Seniorenraad bij tot het verspreiden van kennis van relevante onderwerpen naar de senioren in Winterswijk. Dit doet zij o.m. door het organiseren van voorlichtingsbijeenkomsten en publicaties in de pers.

Contacten Seniorenraad Winterswijk

De Seniorenraad onderhoudt contacten met o.a.:

- Gemeente Winterswijk
- Klankbordgroep NOVA (Netwerk Ouderen en Veerkracht Achterhoek)
- Cliëntenraad Fijnder
- WBS (Winterswijkse Belangenorganisatie Senioren)
- STOA (Stichting Ouderen Actief)
- Wenters Plus
- SOSW (Stichting Ontmoetingscentrum Senioren Winterswijk)
- Adviesraad Sociaal Domein, Winterswijk
- Winterswijkse Uitdaging (Wuh)

Aldus vastgesteld in de bestuursvergadering van de Seniorenraad Winterswijk d.d. 31 maart 2025